

JELÖLÉS A SZELLEMI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG JÓ GYAKORLATOK REGISZTERÉBE

A JELÖLÉS MÓDJA, A DÖNTÉS MENETE, JELÖLÉSI ADATLAP KITÖLTÉSI
ÚTMUTATÓJA, A FELVÉTEL KRITÉRIUMAI

A JELÖLÉS MÓDJA

1. A szellemi kulturális örökség programjainak felvétele a jó gyakorlatok regiszterébe a jelölési adatlap kitöltésével kérhető. Az adatlapot a megadott útmutatónak megfelelően kell kitölteni. A jelölésnek a szakmai lebonyolítást végző intézményhez (Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre) az alább részletezett módon kell megérkeznie.
2. A jelölést magyarul kell elkészíteni. Egy eredeti, aláírt példányt a mellékelt dokumentációval együtt postán vagy futárral az alábbi címre kell eljuttatni:

Szabadtéri Néprajzi Múzeum
Szellemi Kulturális Örökség Igazgatósága
H-2000 Szentendre, Sztaravodai út

További információ:

Tel.: +36 26/502-529

E-mail: szko@szo.hu

3. A jelölések szövegét, fotó- és filmdokumentációját CD-n vagy DVD-n is be kell nyújtani. A jelöléseket RTF vagy DOC vagy PDF formátumban kell elkészíteni, legalább 10-es, legfeljebb 14-es betűmérettel. Az aláírt példányt A/4-es méretben, különálló lapokon, spirállal lazán összefűzve kérjük beadni.
4. A jelölési lapon számos pontnál korlátoztuk a terjedelmet, megjelölve a maximális leütött karakterszámot (a szóközök nélkül). Ahol nincs ilyen határ, ott a lehető legtömörebben kell megadni azt az információt, amelyre a szakbizottságnak szüksége van az értékeléshez.
5. A jelöléshez támogató leveleket és ajánlásokat lehet csatolni (pl. települési és nemzetiségi önkormányzatok, szakmai vagy civil szervezetek részéről), amelyek segíthetik a bizottság munkáját.
6. A jelölés végén szerepelnie kell a jelölő nevében aláírási joggal rendelkező személy (vagy személyek, illetve tisztségviselők) eredeti aláírásának. A több közösséget/csoportot/egyént érintő közös jelölések esetén minden egyes érintett fél felhatalmazott tisztségviselőjének aláírására szükség van.
7. A jelölési űrlap kitöltéséhez segítséget nyújthat a www.szellemioksegek.hu oldalon található, a jó gyakorlatok regiszterébe már felvett programok jelölési adatlapja.
8. A jelöléseket a jelölési adatlap kitöltésével, valamint a kért dokumentáció és a mellékletek csatolásával kell elkészíteni, s mindezt a Szabadtéri Néprajzi Múzeum Szellemi Kulturális Örökség Igazgatóság címére kell eljuttatni postai úton vagy futárral. A jelölési anyag feladásával egy időben e-mail (szko@szo.hu) küldésével kérjük jelezni a jelölés szándékát (az e-mail tartalmazza a jelölést beküldő nevét, a jelölni kívánt program nevét, az érintett közösség/csoport/egyen nevét, földrajzi elhelyezkedését, a jelölést lebonyolító kapcsolattartó elérhetőségeit: név, postacím, e-mail, telefon, mobil).

A DÖNTÉS MENETE

A döntés-előkészítés és értékelés folyamata:

A jelölések döntést megelőző vizsgálatát és szakmai értékelését a Szabadtéri Néprajzi Múzeum Szellemi Kulturális Örökség Igazgatósága végzi, illetve koordinálja. Az Igazgatóság felméri, hogy a jelölés megfelel-e a jegyzékre való felvétel kritériumainak. Szükség esetén hiánypótlásra szólítja fel a jelölést benyújtókat. Az esetleges hiánypótlást követően az Igazgatóság szakembereket kér föl a jelölési anyagok véleményezésére. Ezek alapján az Igazgatóság szakmai jelentést és értékelést, a jelölt programokról pedig összefoglalókat készít az UNESCO Magyar Nemzeti Bizottság Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottsága számára.

A döntés folyamata:

A jelölt programok az UNESCO Magyar Nemzeti Bizottság Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottság (mely a kultúráért felelős miniszter tanácsadó testülete) ajánlása alapján a miniszter döntése után kerülnek fel a jó gyakorlatok regiszterébe. A jelölést benyújtók a miniszter döntéséig bármikor visszavonhatják az általuk beadott jelölést.

A miniszter döntéséről a Szabadtéri Néprajzi Múzeum Szellemi Kulturális Örökség Igazgatósága a jelölést benyújtókat írásban értesíti, valamint az eredmény nyilvánosságot kap a minisztérium és a szellemi kulturális örökség honlapján.

A szellemi kulturális örökségi programok jó gyakorlatok regiszterébe történő felvételének ünnepélyes kihirdetésére, és az ezt igazoló oklevelek átadására évente egy alkalommal, ünnepélyes keretek között kerül sor.

Az programok eltávolítása a jó gyakorlatok regiszteréből:

Valamely programot akkor távolítanak el a jegyzékről, ha a Szakbizottság úgy dönt, hogy az már nem felel meg az adott jegyzékre való felvétel egy vagy több kritériumának.

A jó gyakorlatok regiszterének frissítése és közzététele:

A jelölések, az összefoglalók, a szakmai jelentések és a jelöléssel kapcsolatos döntés nyilvános iratnak minősülnek, attól kezdve, hogy megszületett a döntés. Addig a hazai adatvédelmi szabályok szerint a dokumentumokat bizalmasan kezelik. A jegyzékre felvett programok jelölési anyagai és szakértői jelentései hozzáférhetők a szakmai lebonyolításért felelős intézmény archívumában (Szabadtéri Néprajzi Múzeum).

A jó gyakorlatok regiszter frissítése a Szakbizottság üléseihez igazodik. A jegyzékre korlátlan számban kerülhetnek föl programok.

A szakmai lebonyolításért felelős intézmény a miniszter döntéseit követően közzéteszi a frissített jó gyakorlatok regisztert a szellemi kulturális örökség honlapon (www.szellemiorkseg.hu).

Határidők:

A jelöléseket folyamatosan lehet beküldeni.

A nemzeti bizottság évente legfeljebb két alkalommal ülésezik, hogy a beérkezett jelölések alapján ajánlást tegyen a miniszternek a jó gyakorlatok regiszterébe történő felvételre.

Az egyes ülések napirendjén csak azok a jelölések szerepelnek, amelyek az ülést megelőző három hónapnál korábban érkeznek be a szakmai lebonyolítást végző intézményhez. Az ez után érkező jelöléseket a következő bizottsági ülésen tárgyalják.

JELÖLÉSI NYOMTATVÁNY
A SZELLEMI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG MEGŐRZÉSÉT SZOLGÁLÓ PROGRAMOK
ÉS TEVÉKENYSÉGEK NEMZETI NYILVÁNTARTÁSÁRA

FEDŐLAP

A. A jelölést benyújtó(k) neve

*A több csoportot/közösséget/egyént érintő jelölések esetén minden résztvevőt fel kell sorolni.
(lásd alább 9.a.)*

B. A szellemi kulturális örökség megőrzését szolgáló program/tevékenység megnevezése

*(max. 200 szó)
(lásd alább 1.a.)*

C. A program/tevékenység kiterjedési köre

A megfelelőt kérjük aláhúzni:

helyi

nemzeti

regionális

nemzetközi

A 'nemzetközi' magába foglalja a földrajzilag nem összefüggő területeken kivitelezett tevékenységeket is.

D. A program/tevékenység jelenlegi státusza

Aláhúzással jelezzék a program/tevékenység státuszát a jelölés benyújtásának időpontjában.

befejezett

folyamatban

E. Az érintett közösség(ek), csoport(ok) vagy (amennyiben jellemző) egyén(ek) megnevezése (max. 100 szó)

(lásd alább 1.b.)

F. Az előterjesztett program/tevékenység rövid leírása (max. 200 szó)

Ebben a részben röviden foglalják össze a program/tevékenység lényegét, és érvekkel támasszák alá, hogy miért érdemes azt felvenni a nemzeti nyilvántartásba?

JELÖLÉS

1. A jelölésre javasolt program/tevékenység azonosítása

1.a. A program vagy tevékenység neve (max. 200 karakter)

Ez lesz a program, illetve tevékenység hivatalos neve, amely az ismertető, népszerűsítő anyagokban (kiadványok, honlap) is megjelenik. A név legyen tömör. A neveket a latin írás szerint kell megadni, mellőzve a különleges betűtípusokat és karaktereket.

1.b. Az érintett közösség(ek), csoport(ok) vagy (amennyiben jellemző) egyén(ek) azonosítása és helymeghatározása

Azonosítsák pontosan azon közösséget(eket), csoportot(okat) vagy egyént(eket) akik érintettek az előterjesztett programban vagy tevékenységben. Az egyezmény nem határozza meg, mit tekintünk közösségnek, de az ebben a pontban megadott információnak lehetővé kell tennie, hogy azonosíthatók legyenek azok az elsődleges felek, akik érintettek a programban vagy tevékenységben.

1.c. A program vagy tevékenység földrajzi elhelyezkedése és hatóköre

Ebben a pontban kell meghatározni a program vagy tevékenység kivitelezési helyét(eit). Itt jelezzék azt is, hogy az adott tevékenység helyi, nemzeti, regionális vagy nemzetközi illetőségő (ez utóbbi alá esik a földrajzilag nem összefüggő területeken kivitelezett tevékenység is).

1.d. A program vagy tevékenység a szellemi kulturális örökség mely területéhez(eihez) kapcsolódik

Kérjük, az alábbi felsorolásból válasszák ki, a szellemi kulturális örökség mely területe jelenik meg a programban vagy tevékenységben. A területek közül akár több is szerepelhet. Ha az adott program ezeken kívül más kategóriának is megfelel, azt kérjük röviden meghatározni.

- a) szóbeli hagyományok és kifejezési formák, beleértve a nyelvet is, mint a szellemi kulturális örökség hordozóját
- b) előadóművészetek
- c) társadalmi szokások, rítusok és ünnepi események
- d) a természetre és a világegyetemre vonatkozó ismeretek és gyakorlatok
- e) hagyományos kézművesség

2. A program vagy tevékenység ismertetése

A 2.a. és 2.b. pontokban együttesen rövid, tömör leírást kell adni a programról vagy tevékenységről és annak főbb programjairól. Részletezze a már végbement, illetve folyamatban lévő eseményeket a program vagy tevékenység jelenlegi állapotától függően.

2.a. Háttér információ, célok (max. 500 szó)

Írják le a program vagy tevékenység létrejöttéhez vezető körülményeket, háttér információkat. Ismertessék, milyen megőrzésre irányuló igény(ek) merültek fel, azokat ki(k) azonosították. Kérjük, fejtse ki a program vagy tevékenység elsődleges célját(ait).

2.b. A megőrzésre irányuló intézkedések (max. 500 szó)

Ebben a részben röviden ismertessék a megőréssel kapcsolatos konkrét intézkedéseket, és mutassák be a program résztvevőit, illetve módszereit.

3. A program, illetve tevékenység eredménye, hatása

3.a. A program/tevékenység hozzájárulása az adott örökség-program megőrzéséhez

(max. 500 szó)

Bizonyítsák a program, vagy tevékenység kimutatható hozzájárulását az érintett szellemi kulturális örökség-program fennmaradásához. Fontos ismertetni a program/tevékenység várható vagy már elért eredményeit, hatásfokát.

3.b. A program/tevékenység helyi, regionális, és/vagy nemzetközi szintű modell értéke

(max. 500 szó)

Ebben a részben fejtse ki, hogy a program/tevékenység hogyan szolgálhat, helyi, regionális, illetve nemzetközi szintű hagyományörzési modellként. Fontos, hogy vegyék figyelembe a modellértékű alkalmazhatóságot.

A jelöléssel kapcsolatos adatok

4. Közösség részvétele a programban és hozzájárulása a jelöléshez

4.a. A közösségek, csoportok, illetve egyének részvétele a programban vagy tevékenységben

Itt ismertessék az érintett közösség/csoport/egyén(ek) szerepét a program vagy tevékenység valamennyi tervezési, előkészítési és kivitelezési fázisában.

A program/tevékenység sikerében, hatékonyságában nagy szerepe van annak, hogy az érintett egyének, csoportok, közösségek, társadalmi szervezetek és intézmények milyen mértékben fejezik ki elszántságukat, elkötelezettségüket és milyen módon tudnak együttműködni. Ez a pont mutatja meg, hogy az érintettek rendelkeznek-e a program megvalósítása iránti elszántsággal és elkötelezettséggel, továbbá, hogy a jelölő fél és esetenként az érintett önkormányzat is elkötelezte magát amellyel, hogy támogatja a megőrzési erőfeszítéseket azzal, hogy kedvező feltételeket teremt azok megvalósításához.

4.b. Szabad elhatározáson, előzetes és megfelelő tájékoztatáson alapuló beleegyezés

A közösséget(eket) érintő jelölés benyújtásához az érintett közösség, csoport vagy egyének szabad elhatározása szükséges. A benyújtást az érintettek teljes körű tájékoztatásának kell megelőznie. Erről csatolni kell az érintett közösségek, csoportok vagy egyének beleegyezését, amelyet írásos formában, felvételtől vagy bármilyen más eszközzel lehet bizonyítani.

5. Dokumentáció

A dokumentáció csatolásának célja, hogy elősegítse a program, tevékenység széles körű és alapos megismerését. Ezeknek a kiegészítő anyagoknak megfoghatóvá kell tenniük a közösség által gyakorolt szellemi kulturális örökséget megőrző programot/tevékenységet, és be kell mutatniuk annak közösségben betöltött szerepét, a fenntarthatóság lehetőségeit és az eredményeit. Ha a program/tevékenység bekerül a nyilvántartásba, az ilyen típusú dokumentáció szerepet játszik majd abban, hogy a nemzeti nyilvántartás elérje célját és láthatóságot biztosítson a szellemi örökségnek. Fényképes, hangzó és audiovizuális dokumentum egyaránt benyújtható, ha az megfelel az alábbi függelékben megadott műszaki paramétereknek.

5.a. Csatolandó dokumentumok mennyisége

Fényképek (kötelező)	36 db fénykép (9x13-as mértű, puha fedelű fotóalbumban) (archív + közelmúltbeli) albumban papíron és CD-n digitálisan. Mellékeljék továbbá papíron és digitálisan minden egyes fényképre vonatkozóan az alábbi adatokat: cím, készítés ideje, fotós, tulajdonos. Kérjük a CD-n lévő képek neveinél ékezetet ne használjanak!
Filmek (kötelező)	szerkesztett film AVI-ban (max. 10 perc)
Hangfelvételek (nem kötelező)	jellemző részletek (max. 20 perc)
Térképek (1 db kötelező)	3 db (országos, regionális, lokális) papíron és CD-n
Könyvek (nem kötelező)	Max. 2 db

A csatolt dokumentumok a Szabadtéri Néprajzi Múzeum szellemi kulturális örökség archívumába kerülnek, visszajuttatásukra nincs mód.

5.b. Szerzői jogokról való lemondás

A csatolandó dokumentációhoz mellékelni kell egy igazolást, amely a szerzői jogokról való lemondást tartalmazza, és hozzájárul ahhoz, hogy az Oktatási és Kulturális Minisztérium és a Szabadtéri Néprajzi Múzeum a beküldött anyagokat szabadon felhasználhassa a szellemi kulturális örökséggel kapcsolatos kiadványokban és honlapokon. Kérjük, csatolják a beadott dokumentumok adatait (szerző, cím, készítés ideje, helye, egyéb copyright adatok), hogy azok a felhasználás során pontosan hivatkozhatóak legyenek.

5.c. További források listája

(max. 1 oldal)

A jelölők felsorolhatják a legfontosabb, nyomtatásban megjelent források referenciáit a szabványos bibliográfiai formátum használatával, valamint az olyan honlapokat és multimédiás forrásokat, amelyek a programra vonatkozóan kiegészítő információt kínálhatnak.

6. Kapcsolattartáshoz szükséges adatok 6.a. A jelölést benyújtó(k) neve

A több közösséget/csoportot/egyént érintő jelölés esetén abban a sorrendben kell felsorolni, amelyben az érintettek megegyeztek.

6.b. Kapcsolattartó személy

Kérjük megadni a jelöléssel kapcsolatos levelezést bonyolító személy nevét, címét, postacímét, e-mail címét, telefon- és faxszámát. A több közösséget/csoportot/egyént érintő jelölések esetén minden benyújtótól meg kell adni egy-egy kapcsolattartó személyt és ezek egyikét fi kapcsolattartó személyként kell megjelölni.

6.c. Felelős helyi illetékes szerv(ezet)

Ebben a pontban kell megadni a programért vagy tevékenységért felelős helyi szerv(ezet) (múzeum, intézmény vagy menedzser, stb.) kapcsolattartási adatait.

6.d. Az érintett közösség szervezete(i) vagy képviselője(i)

Kérjük megadni a programmal vagy tevékenységgel kapcsolatban érintett közösségi szervezeti vagy képviselő, illetve egyéb civilszervezet mint pl. társaságok, szervezetek, klubok, irányító testületek, stb. nevét, címét és más kapcsolattartáshoz szükséges adatait.

7. Aláírás a jelölést benyújtó nevében

A jelölés végén szerepelnie kell a jelölést benyújtó(k) részéről felhatalmazott tisztségviselő(k) vagy meghatalmazott személy(ek) eredeti aláírásának.

Melléklet 1.
5.a-5.b pontokhoz

(Intézmény, egyesület, társaság stb. neve)
(Címe)

NYILATKOZAT

A kulturális örökségért felelős miniszter felhívásának megfelelően
jelölést nyújt be az UMNB Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottságához, mellyel egyben a
című örökség-program felvételét javasolva a *Szellemi Kulturális Örökség Jó gyakorlatok*
regiszterébe.

A jelölés benyújtásáról előzetes és teljes körű tájékoztatást kaptam.

A(z)
nevében hozzájárulok a nevezett örökség-program jó gyakorlatok regiszterébe történő
jelöléséhez. A felterjesztés elkészítésében részt vettem, és az abban megfogalmazott hosszú
távú célok megvalósítását a továbbiakban is segítem.

Kelt,

.....
aláírás/pecsét

Melléklet 2.

6.b Fénykép nyilatkozat

LEMONDÓ NYILATKOZAT

Alulírott.....(született:.....;
lakcím.....),
a(z) nevében (intézmény,
szervezet esetében) kijelentem, hogy a Szellemi kulturális örökség jó gyakorlatok regiszterébe
benyújtott jelöléshez kötelező dokumentumként csatolt alább részletezett fényképe(ke)t az
Emberi Erőforrások Minisztériuma, valamint a Szabadtéri Néprajzi Múzeum szabadon,
teljeskörűen – így különösen a publikáláshoz, terjesztéshez, sokszorosításhoz, átdolgozáshoz
és kiállításához – felhasználhatja. A felhasználáshoz adott engedéllyel ezúton kifejezetten
lemondok annak jogdíjairól, és elfogadom, hogy jelen nyilatkozatom aláírásával a
felhasználási szerződés a felterjesztési kiírásban szereplő tartalommal létrejön.

File név – Fotót készítő neve – jogtulajdonos (copyright) – kép címe – évszám

Kelt,

.....

aláírás

Melléklet 3.

6.b Film nyilatkozat

LEMONDÓ NYILATKOZAT

Alulírott.....(született:.....;
lakcím.....),
a(z) nevében (intézmény,
szervezet esetében) kijelentem, hogy a Szellemi kulturális örökség jó gyakorlatok regiszterébe
benyújtott jelöléshez kötelező dokumentumként csatolt alább részletezett filmet az Emberi
Erőforrások Minisztériuma, valamint a Szabadtéri Néprajzi Múzeum szabadon, tejeskörűen –
így különösen a publikáláshoz, terjesztéshez, sokszorosításhoz, átdolgozáshoz és kiállításához
– felhasználhatja. A felhasználáshoz adott engedéllyel ezúton kifejezetten lemondok annak
jogdíjairól, és elfogadom, hogy jelen nyilatkozatom aláírásával a felhasználási szerződés a
felterjesztési kiírásban szereplő tartalommal létrejön.
File név – Filmet készítő neve – jogtulajdonos (copyright) – film címe – évszám

Kelt,

.....
aláírás

A FELVÉTEL KRITÉRIUMAI

Jó gyakorlatok nemzeti nyilvántartásának kritériumai

J.1:

A program, projekt vagy tevékenység a megőrzést szolgálja az Egyezmény 2.3. cikkének megfelelően.

J.2:

Ha már befejeződött programról, projektről vagy tevékenységről van szó, az hatásosnak bizonyult, hozzájárulva az érintett szellemi kulturális örökség életképességéhez. Amennyiben még folyamatban lévő, avagy tervezett, akkor észszerűen feltételezhető, hogy jelentős mértékben hozzájárulva majd az érintett szellemi kulturális örökség életképességéhez.

J.3:

A program, projekt vagy tevékenység az érintett közösség , csoport, vagy adott esetben magánszemélyek részvételével és azok szabad, előzetes és teljes körű tájékoztatást követő beleegyezésével került vagy kerül megvalósításra.

J.4:

A program, projekt vagy tevékenység alkalmas arra, hogy a megőrzési tevékenységek nemzeti modelljeént szolgáljon.